

L I G J
Nr. 8853, datë 31.1.2002

**PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË "KONVENTËN
NDËRKOMBËTARE PËR MBROJTJEN FIZIKE TË MATERIALEVE
BËRTHAMORE"**

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I

**I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
V E N D O S I:**

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në "Konventën ndërkombëtare për mbrojtjen fizike të materialeve bërthamore" të 3 marsit 1980.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.3250, datë 2.2.2002 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Rexhep Meidani**

KONVENTA
MBI MBROJTJEN FIZIKE TË MATERIALIT BËRTHAMOR

1. Konventa mbi mbrojtjen fizike të materialit bërthamor u hap për nënshkrim më 3 mars 1980 në përputhje me nenin 18.1 të saj dhe pason përfundimin e bisedimeve më 28 tetor 1979.

2. Tekstet e Konventës (1) dhe të Aktit Përfundimtar të Mbledhjes së përfaqësuesve qeveritarë për të shqyrtuar hartimin e Konventës janë riprodhuar në këtë dokument për njoftim të gjitha Shteteve Anëtare.

3. Shtetet Anëtare do të informohen me anë të një shtojce të këtij dokumenti për hyrjen në fuqi të Konventës, në përputhje me nenin 19.1 të saj.

KONVENTA
MBI MBROJTJEN FIZIKE TË MATERIALIT BËRTHAMOR

Shtetet Palë në këtë Konventë:

Duke njohur të drejtën e të gjitha shteteve për zhvillimin dhe përdorimin e energjisë bërthamore për qëllime paqësore dhe interesat e tyre legjitime në përfitimet potenciale që rrjedhin nga përdorimi paqësor të energjisë bërthamore;

Të bindur për nevojën e lehtësimit të bashkëpunimit ndërkombëtar në përdorimin paqësor i energjisë bërthamore;

Duke dëshiruar të shmangim rreziqet e mëdha që shkaktohen nga marrja dhe

përdorimi i paligjshëm i materialit bërthamor;

Të bindur se shkeljet që lidhen me materialin bërthamor janë çështje me shqetësim të madh dhe se ekziston një nevojë urgjente për miratimin e masave të përshtatshme dhe efektive për të siguruar parandalimin, zbulimin dhe ndëshkimin e shkeljeve të tilla;

Të vetëdijshëm për nevojën e bashkëpunimit ndërkombëtar për të vendosur, në përputhje me të drejtën kombëtare të çdo Shteti Palë dhe me këtë Konventë, masa efektive për mbrojtjen fizike të materialit bërthamor;

Të bindur se kjo Konventë do të lehtësojë lëvizjen e sigurt të materialit bërthamor;

Duke theksuar, gjithashtu, rëndësinë e mbrojtjes fizike të materialit bërthamor në përdorimin civil, magazinimin dhe transportimin;

Duke njohur rëndësinë e mbrojtjes fizike efektive të materialit bërthamor të përdorur për qëllime ushtarake dhe duke kuptuar se një material i tillë i jepet dhe do të vazhdojë t'i jepet mbrojtje fizike e rreptë,

Kanë rënë dakort si më poshtë:

Neni 1

Për qëllimet e kësaj Konvente:

a) "material bërthamor" nënkupton plutonin, përveç atij me përqendrim izotopik që i kalon 80% në plutonin - 238, uranin - 233, uranin e pasuruar me izotope 235 ose 233, uranin që përmban përzierje izotopesh që ndodhet në natyrë, ndryshe nga forma e xeheronit (mineralit) ose mbeturina e xeheronit (mineralit); çdo material që përmban një ose më shumë nga ato që përmendëm më lart;

b) "uran i pasuruar me izotope 235 ose 233" nënkupton uran që përmban izotope 235 ose 233 ose të dy, në një sasi të tillë që raporti i përmbajtjes së shumës së këtyre izotopeve në izotopin 238 është më i madh se raporti i izotopit 235 ndaj izotopit 238 që ndodhet në natyrë;

c) "transporti bërthamor ndërkombëtar" nënkupton transportin e një ngarkese të materialit bërthamor me anë të çdo mjeti të transportit, i destinuar të shkojë përtej territorit të shtetit ku ngarkesa ka prejardhjen, duke filluar me nisjen nga një mjet i dërguesit në atë shtet dhe duke përfunduar me arritjen në një mjet të marrësit brenda shtetit të destinacionit të fundit.

Neni 2

1. Kjo Konventë do të zbatohet për materialet bërthamore të përdorura për qëllime paqësore gjatë transportit bërthamor ndërkombëtar.

2. Me përjashtim të neneve 3 dhe 4 dhe të paragrafit 3 të nenit 5, kjo Konventë, gjithashtu, do të zbatohet për materialet bërthamore të përdorura për qëllime paqësore që janë në përdorim civil, magazinim dhe transportim.

3. Me përjashtim të angazhimeve të marra qartë nga Shtetet Palë në nenet e mbuluara nga paragrafi 2 në lidhje me materialet bërthamore të përdorura për qëllime paqësore, që janë në përdorim civil, magazinim dhe transportim, asgjë në këtë Konventë nuk do të interpretohet se ndikon në të drejtat sovraane të një shteti lidhur me përdorimin civil, magazinimin dhe transportimin e një materiali të tillë bërthamor.

Neni 3

Çdo Shtet Palë do të marrë hapat e duhur, brenda kuadrit të së drejtës së tij kombëtare dhe në përputhje me të drejtën ndërkombëtare, për të siguruar aq sa është e praktikueshme se, gjatë transportit bërthamor ndërkombëtar, materiali bërthamor, brenda territorit të tij ose në

bordin e një anijeje ose avioni nën juridiksionin e tij, në masën që një avion ose anije e tillë është angazhuar në transportin për ose nga ai shtet, është mbrojtur në nivelet e përshkruara në Aneksin 1.

Neni 4

1. Çdo Shtet Palë nuk do të eksportojë ose autorizojë eksportin e materialit bërthamor, përveçse kur Shteti Palë ka marrë sigurimet se një material i tillë do të mbrohet gjatë transportit bërthamor ndërkombëtar në nivelet e përshkruara në Aneksin 1.

2. Çdo Shtet Palë nuk do të importojë ose autorizojë importin e materialit bërthamor nga një Shtet që nuk është Palë në këtë Konventë, përveçse kur Shteti Palë ka marrë sigurimet se një material i tillë do të mbrohet gjatë transportit bërthamor ndërkombëtar në nivelet e përshkruara në Aneksin 1.

3. Një Shtet Palë nuk do të lejojë kalimin tranzit të territorit të tij nga toka ose ujërat e brendshme ose nëpërmjet aeroporteve të tij ose porteve detare të materialit bërthamor ndërmjet shteteve që nuk janë Palë të kësaj Konvente, përveçse kur Shteti Palë ka marrë sigurimet në masën që janë të praktikueshme, që ky material bërthamor do të mbrohet gjatë transportit bërthamor ndërkombëtar në masat e përshkruara në Aneksin 1.

4. Çdo Shtet Palë do të zbatojë, brenda kuadrit të së drejtës së tij kombëtare, nivelet e mbrojtjes fizike të përshkruara në Aneksin 1 për materialin bërthamor që transportohet nga një zonë e atij shteti në një zonë tjetër të të njëjtit shtet, nëpërmjet ujërave ndërkombëtare ose hapësirës ajrore.

5. Shteti Palë përgjegjës për marrjen e sigurimeve se materiali bërthamor do të mbrohet në nivelet e përshkruara në Aneksin 1, sipas paragrafëve nga 1 deri në 3, duhet të identifikojë dhe të njoftojë përpara shtetet në të cilat materiali bërthamor pritet të kalojë tranzit nga toka ose ujërat e brendshme, ose shtetet në aeroportet ose portet detare të të cilave pritet të hyjë.

6. Përgjegjësia për marrjen e sigurimeve të përmendura në paragrafin 1 mund t'i kalohet, me marrëveshje të përbashkët, Shtetit Palë të përfshirë në transport si shteti importues.

7. Asgjë në këtë nen nuk duhet të interpretohet se ndikon, në çdo mënyrë, në sovranitetin territorial dhe juridiksionin e një shteti, duke përfshirë atë mbi hapësirën e tij ajrore dhe ujërat e tij territoriale.

Neni 5

1. Shtetet Palë duhet t'i identifikojnë ose bëjnë të njohur njëri-tjetrit, drejtpërdrejt ose nëpërmjet Agjencisë Ndërkombëtare të Energjisë Bërthamore, autoritetin e tyre qendror dhe pikën e kontaktit që ka përgjegjësinë për mbrojtjen fizike të materialit bërthamor dhe për koordinimin e veprimeve të zbulimit dhe të operacioneve kundërvepruese, në rast të ndonjë lëvizje të paautorizuar, përdorimit ose ndryshimit të materialit bërthamor ose në rast të kërcënimit të mundshëm për të.

2. Në rast vjedhjeje, grabitjeje ose ndonjë marrjeje tjetër të paligjshme të materialit bërthamor ose të kërcënimit të mundshëm për të, Shtetet Palë, në përputhje me të drejtën e tyre kombëtare, do t'i sigurojnë bashkëpunimin dhe ndihmën në masën maksimale të realizueshme në zbulimin dhe mbrojtjen e materialit të tillë, çdo shtet që e kërkon atë. Në veçanti:

a) një Shtet Palë duhet të marrë hapat e duhura për të informuar, sa më shpejt që të jetë e mundur, shtetet e tjera, të cilat i duken atij të interesuara për ndonjë vjedhje, grabitje ose marrje tjetër të paligjshme të materialit bërthamor ose kërcënimi të mundshëm për të dhe të

njoftojë, kur është e përshtatshme, organizatat ndërkombëtare;

b) aq sa është e përshtatshme, Shtetet Palë të interesuara duhet të shkëmbejnë informacion me njëri-tjetrin ose organizatat ndërkombëtare, me synim mbrojtjen e materialit bërthamor të kërcënuar, duke verifikuar integritetin e kontenerit transportues ose zbulimin e materialit bërthamor të marrë në mënyrë të paligjshme dhe:

I. do të koordinojë përpjekjet e tyre nëpërmjet kanaleve diplomatike dhe mënyrave të tjera të rëna dakord;

II. do të ofrojnë ndihmë, në qoftë se kërkohet;

III. do të sigurojnë kthimin e materialit bërthamor të vjedhur ose që mungon, si pasojë e veprimeve të përmendura më sipër.

Mjetet e zbatimit të këtij bashkëpunimi do të përcaktohen nga Shtetet Palë të interesuara.

3. Shtetet Palë duhet të bashkëpunojnë dhe konsultohen, aq sa është e përshtatshme, drejtpërsëdrejti me njëri-tjetrin ose nëpërmjet organizatave ndërkombëtare, me qëllim që të marrin udhëzime mbi modelin, mirëmbajtjen dhe përmirësimin e sistemeve të mbrojtjes fizike të materialit bërthamor në transport ndërkombëtar.

Neni 6

1. Shtetet Palë do të marrin masat e përshtatshme, në përputhje me të drejtën e tyre kombëtare, për të mbrojtur konfidencialitetin e informacionit që ata marrin në besim në sajë të klauzolave të kësaj Konvente nga një Shtet tjetër Palë ose nëpërmjet pjesëmarrjes në një aktivitet të organizuar për zbatimin e kësaj Konvente. Në qoftë se shtetet i japin informacion organizatave ndërkombëtare në besim, duhet të merren masa për t'u siguruar se konfidencialiteti i një informacioni të tillë është i mbrojtur.

2. Shteteve Palë nuk do t'i kërkohet, me anë të kësaj Konvente, të japin ndonjë informacion të cilit atyre nuk u lejohet që ta japin sipas të drejtës së tyre kombëtare ose që do të rrezikonte sigurinë e shtetit të interesuar ose mbrojtjen fizike të materialit bërthamor.

Neni 7

1. Kryerja e qëllimshme e:

a) një veprimi pa autoritetin e ligjshëm që krijon marrja, zotërimi, përdorimi, transferimi, ndryshimi, asgjësimi ose zhdukja e një materiali bërthamor dhe që pastaj shkakton ose mund të shkaktojë vdekjen ose dëmtimin serioz të një personi ose dëmtim të konsiderueshëm të pasurisë;

b) një vjedhje ose grabitjeje të materialit;

c) përvetësimin ose sigurimin me mashtrim bërthamor të një materiali bërthamor;

d) një akti që përbën një kërkesë për material bërthamor me anë të kërcënimit ose përdorimit të forcës ose me anë të një forme tjetër kërcënimi;

e) një kërcënim:

I. për të përdorur materialin bërthamor për të shkakuar vdekjen ose dëmtimin serioz të ndonjë personi ose dëmtimin e konsiderueshëm të pasurisë; ose

II. kryerjen e ndonjë shkeljeje të përshkruar në nënparagrafin (b) me qëllim që të detyrojë një person fizik ose juridik, organizatë ndërkombëtare ose shtet për të kryer ose për të penguar kryerjen e ndonjë akti;

f) një përpjekje për të kryer ndonjë shkelje të përshkruar në paragrafët (a), (b) ose (c); dhe

g) një veprim i cili përbën pjesëmarrje në ndonjë nga shkeljet e përshkruara në paragrafët nga (a) deri te (f);

do të cilësohen shkelje të dënueshme nga çdo Shtet Palë sipas të drejtës së tyre kombëtare.

2. Çdo Shtet Palë do t'i bëjë shkeljet e përshkruara në këtë nen të dënueshme me dënime të përshtatshme, të cilat do të marrin parasysh natyrën e tyre të rëndë.

Neni 8

1. Çdo Shtet Palë duhet të marrë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme për të vendosur juridiksionin e tij mbi krimet e përcaktuara në nenin 7 në rastet e mëposhtme:

(a) kur krimi kryhet në territorin e atij shteti ose në bordin e një anijeje ose avioni të regjistruar në atë shtet;

(b) kur shkelësi i pretenduar është shtetas i atij shteti.

2. Çdo Shtet Palë duhet, gjithashtu, të marrë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme për të vendosur juridiksionin e tij mbi këto shkelje, në rastet ku shkelësi i pretenduar ndodhet në territorin e tij dhe ai nuk e ekstradon atë, në përputhje me nenin 11, në ndonjë nga shtetet e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni.

3. Kjo Konventë nuk përjashton ndonjë juridiksion penal të ushtruar në përputhje me të drejtën kombëtare.

4. Përveç Shteteve Palë të pretenduara në paragrafët 1 dhe 2, çdo Shtet Palë mundet, në përputhje me të drejtën ndërkombëtare, të vendosë juridiksionin e tij mbi shkeljet e përcaktuara në nenin 7 kur ai përfshihet në transportin ndërkombëtar bërthamor si shtet eksportues ose importues.

Neni 9

Pasi i binden se rrethanat e përligjin një gjë të tillë, Shteti Palë, në territorin e të cilit shkelësi i pretenduar është i pranishëm, duhet të marrë masat e përshtatshme sipas të drejtës së tij të brendshme, në mënyrë që të sigurohet prania e tij për qëllimin e procedimit ose ekstradimit. Masat e marra sipas këtij neni duhet t'u njoftohen pa vonesë shteteve që i kërkohet të vendosin juridiksionin në përputhje me nenin 8 dhe ku është e përshtatshme të gjitha shteteve të tjera të interesuara.

Neni 10

Shteti Palë, në territorin e të cilit shkelësi i pretenduar është i pranishëm, duhet, në qoftë se ai nuk e ekstradon atë, të paraqesë rastin, pa asnjë lloj përjashtimi dhe pa vonesa të pajustificuara, autoriteteve të tij kompetente me qëllim hetimi, sipas procedurave në përputhje me ligjet e atij shteti.

Neni 11

1. Shkeljet në nenin 7 do të përcaktohen për t'u përfshirë si shkelje të ekstradueshme në ndonjë traktat ekstradimi që ekziston midis Shteteve Palë. Shtetet Palë marrin përsipër t'i përfshijnë këto shkelje si shkelje të ekstradueshme në çdo traktat të ardhshëm ekstradimi, që do të lidhet ndërmjet tyre.

2. Në qoftë se një Shtet Palë, që e kushtëzon ekstradimin me ekzistencën e një marrëveshjeje, merr një kërkesë për ekstradim nga një Shtet tjetër Palë me të cilin ai nuk ka marrëveshje ekstradimi, ai mundet në opsionin e tij ta konsiderojë këtë Konventë si bazë ligjore për ekstradimin në lidhje me këto shkelje.

Ekstradimi do t'i nënshtrohet dispozitave procedurale dhe kushteve të tjera ligjore të së

drejtës së shtetit që i kërkohet.

3. Shtetet Palë, të cilët nuk e kushtëzojnë ekstradimin me ekzistencën e ndonjë marrëveshjeje, do t'i njohin këto shkelje si të ekstradueshme ndërmjet njëri-tjetrit, duke iu nënshtruar dispozitave të parashikuara të së drejtës së shtetit që i kërkohet.

4. Secila nga shkeljet do të trajtohet, për qëllimin e ekstradimit ndërmjet Shteteve Palë, sikur të jetë kryer jo vetëm në vendin në të cilin ajo ndodhi, por gjithashtu në territoret e shteteve që u kërkohet të vendosin juridikisonin e tyre në përputhje me paragrafin 1 të nenit 8.

Neni 12

Çdo personi në lidhje me të cilin po kryhen procedurat mbi ndonjë nga shkeljet e përcaktuara në nenin 7 duhet t'i garantohet trajtimi i drejtë në të gjitha fazat e procedimit.

Neni 13

1. Shtetet Palë duhet t'i japin njëri-tjetrit masën më të madhe të ndihmës në lidhje me procedimet penale të filluara lidhur me shkeljet e përcaktuara në nenin 7, duke përfshirë dhënien e provave në dispozicion të tyre të nevojshme për procedimin. Ligji i Shtetit të kërkuar do të zbatohet në të gjitha rastet.

2. Dispozitat e paragrafit 1 nuk do të ndikojnë mbi detyrimet sipas ndonjë traktati tjetër dypalësh ose shumëpalësh që rregullojnë ose do të rregullojnë, tërësisht ose pjesërisht, ndihmën e përbashkët në çështje penale.

Neni 14

1. Çdo Shtet Palë do të njoftojë depozituesin për ligjet dhe rregullat e tij, të cilat i japin efekt kësaj Konvente. Depozituesi duhet t'ia komunikojë një informacion të tillë periodikisht të gjitha Shteteve Palë.

2. Shteti Palë, ku shkelësi i pretenduar ndiqet penalisht, duhet, kurdoherë që është e praktikueshme, së pari t'ia komunikojë rezultatin përfundimtar të gjykimit shteteve direkt të interesuara. Shteti Palë duhet, gjithashtu, t'i njoftojë rezultatin përfundimtar depozituesit, i cili duhet t'ua transmetojë këtë informacion të gjithë shteteve të tjera.

3. Kudo ku shkelja përfshin material bërthamor të përdorur për qëllime paqësore në përdorim civil, magazinimin ose transportimin dhe si shkelësi i pretenduar, ashtu edhe materiali bërthamor qëndrojnë në territorin e Shtetit Palë në të cilin shkelja u krye, asnjë në këtë Konventë nuk do të interpretohet se i kërkon atij Shteti Palë të japë informacion lidhur me procedurat penale, që rrjedhin prej një shkeljeje të tillë.

Neni 15

Anekset përbëjnë një pjesë integrale të kësaj Konvente.

Neni 16

1. Një konferencë e Shteteve Palë do të thirret nga depozituesi pesë vjet pas hyrjes në fuqi të Konventës për të parë zbatimin e Konventës dhe përshtatjen e saj me kohën lidhur me parathënien, tërë pjesën operative dhe anekset në dritën e situatës që mbizotëronte atëherë.

2. Pas kësaj, në intervale kohe jo më pak se 5 vjet, shumica e Shteteve Palë mund të arrijnë thirrjen e konferencave të mëtejshme me të njëjtin objektiv, duke i paraqitur depozituesit një propozim për këtë qëllim.

Neni 17

1. Në rast të mosmarrëveshjeve midis dy ose më shumë Shteteve Palë lidhur me interpretimin ose zbatimin e kësaj Konvente, këto Shtete Palë do të konsultohen me qëllim që të zgjidhin mosmarrëveshjet nëpërmjet bisedimeve ose me anë të ndonjë mjeti tjetër paqësor për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve, të pranuar nga të gjitha Palët në mosmarrëveshje.

2. Çdo mosmarrëveshje e këtij karakteri, që nuk mund të zgjidhet në mënyrën e përshkruar në paragrafin 1 duhet, por me kërkesën e ndonjë Pale në këtë mosmarrëveshje, t'i paraqitet arbitrazhit ose t'i drejtohet Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë për vendin që ka shkaktuar mosmarrëveshjen. Kur një mosmarrëveshje i paraqitet arbitrazhit, në qoftë se brenda gjashtë muajve nga data e kërkesës, Palët në mosmarrëveshje nuk janë në gjendje të bien dakord mbi organizimin e arbitrazhit, një Palë mund t'i kërkojë Presidentit të Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë ose Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara të caktojë një ose më shumë arbitra. Në rastin e kërkesave konfliktuese nga Palët në mosmarrëveshje, kërkesa për Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara do të ketë përparësi.

3. Çdo Shtet Palë mundet që, në kohën e nënshkrimit, ratifikimit, pranimit ose miratimit të kësaj Konvente ose aderimit, të deklarojë se ai nuk e konsideron veten të detyruar nga njëra ose të dyja procedurat për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të parashikuara në paragrafin 2. Shtetet e tjera Palë nuk do të jenë të detyruara nga procedura e zgjidhjes së një mosmarrëveshjeje të parashikuar në paragrafin 2, në lidhje me një Shtet Palë që ka bërë një rezervim për atë procedurë.

4. Çdo Shtet Palë që ka bërë një rezervim sipas paragrafit 3 mund në çdo kohë ta tërheqë atë me anë të njoftimit drejtuar depozituesit.

Neni 18

1. Kjo Konventë do të jetë e hapur për nënshkrim nga të gjitha shtetet në Selinë e Agjencisë Ndërkombëtare të Energjisë Bërthamore në Vjenë dhe në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork nga 3 mars 1980 deri në hyrjen e saj në fuqi.

2. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit nga shtetet nënshkruese.

3. Pas hyrjes së saj në fuqi, kjo Konventë do të jetë e hapur për aderim nga të gjitha shtetet.

(a) Kjo Konventë do të jetë e hapur për nënshkrim ose aderim nga organizatat ndërkombëtare dhe organizatat rajonale të integritit ose të një natyre tjetër, me kusht që çdo organizatë e tillë përbëhet nga shtete sovrane dhe ka kompetencë në lidhje me bisedimin, përfundimin dhe zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare në çështjet që mbulohen nga kjo Konventë.

(b) Në çështjet brenda kompetencës së tyre, organizata të tilla duhet, në emër të tyre, të ushtrojnë të drejtat dhe të përmbushin përgjegjësitë që kjo Konventë i njeh Shteteve Palë.

(c) Kur bëhet Palë në këtë Konventë, një organizatë e tillë do t'i komunikojë depozituesit një deklaratë, që tregon se cilat shtete janë anëtare të saj dhe cilat nene të kësaj Konvente nuk zbatohen në të.

(d) Një organizatë e tillë nuk duhet të mbajë ndonjë votë shtesë, përveç atyre të Shteteve Anëtare të saj.

5. Instrumentet e ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit do të depozitohen pranë depozituesit.

Neni 19

1. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi në të tridhjetën ditë pas ditës së depozitimit të instrumentit të njëzet e një të ratifikimit, pranimit ose miratimit pranë depozituesit.

2. Për çdo shtet që ratifikon, pranon, miraton ose aderon në Konventë pas datës së depozitimit të instrumentit të njëzet e një të ratifikimit, pranimit ose miratimit, Konventa do të hyjë në fuqi në të tridhjetën ditë pas ditës së depozitimit nga ky shtet të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit.

Neni 20

Pa paragjykuar nenin 16, një Shtet Palë mund të propozojë ndryshime të kësaj Konvente. Ndryshimi i propozuar do t'i paraqitet depozituesit, i cili do ta qarkullojë atë menjëherë te të gjitha Shtetet Palë. Në qoftë se shumica e Shteteve Palë i kërkojnë depozituesit të thërrasë një Konferencë për të shqyrtuar ndryshimet e propozuara, depozituesi do të ftojë të gjitha Shtetet Palë në këtë Konferencë, që do të fillojë jo më shpejt se tridhjetë ditë pas bërjes së ftesave. Çdo ndryshim i miratuar në Konferencë nga dy të tretat e shumicës së Shteteve Palë, do të qarkullohet menjëherë nga depozituesi të gjitha Shteteve Palë.

2. Ndryshimi do të hyjë në fuqi për çdo Shtet Palë që depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimit, miratimit të ndryshimit në të tridhjetën ditë pas ditës në të cilën dy të tretat e Shteteve Palë kanë depozituar instrumentin e tyre të ratifikimit, pranimit, miratimit pranë depozituesit. Pas kësaj, ndryshimi do të hyjë në fuqi për çdo Shtet tjetër Palë në ditën në të cilën ky Shtet Palë depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimit, miratimit të ndryshimit.

Neni 21

1. Çdo Shtet Palë mund ta denoncojë këtë Konventë me anë të njoftimit të shkruar drejtuar depozituesit.

2. Denoncimi do të hyjë në fuqi njëqind e tetëdhjetë ditë pas ditës në të cilën është marrë njoftimi nga depozituesi.

Neni 22

Depozituesi do të njoftojë menjëherë të gjitha shtetet për:

- a) çdo nënshkrim të kësaj Konvente;
- b) çdo depozitim të një instrumenti të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit;
- c) çdo rezervë ose tërheqje të saj në përputhje me nenin 17;
- d) çdo komunikim të bërë nga një organizatë, në përputhje me paragrafin 4 të nenit 18;
- e) hyrjen në fuqi të Konventës;
- f) hyrjen në fuqi të çdo ndryshimi në këtë Konventë;
- g) çdo denoncim të bërë në përputhje me nenin 21.

Neni 23

Origjinali i kësaj Konvente, mbi të cilën tekstet në gjuhën arabe, kineze, anglisht, frëngjisht, rusisht dhe spanjisht janë njëlloj autentike, do të depozitohen pranë Drejtorit të Përgjithshëm të Agjencisë Ndërkombëtare të Energjisë Bërthamore, i cili do t'i dërgojë kopje të certifikuara të gjitha shteteve.

Në dëshmi të kësaj, nënshkruesit e autorizuar në mënyrën e duhur nga Qeveritë e tyre

përkatëse, e kanë nënshkruar këtë Konventë, të hapur për nënshkrim në Vjenë dhe Nju Jork, më 3 mars 1980.

ANEKSI (SHTOJCA) I

Nivelet e mbrojtjes fizike për të zbatuar në transportin ndërkombëtar të materialit bërthamor siç karakterizohet në Aneksin (shtojcën) II

1. Nivelet e mbrojtjes fizike për materialin bërthamor gjatë magazinimit (ruajtjes) identik (i njëjtë) me transportin ndërkombëtar bërthamor përfshijnë:

a) për materialet e kategorisë III, magazinimin (ruajtjen) brenda një zone në të cilën kontrollohet aksesimi (afrimi);

b) për materialet e kategorisë II, magazinimi (ruajtja) brenda një zone nën mbikqyrje të vazhdueshme me roje ose pajisje elektronike, rrethuar nga një barrierë (pengesë) fizike me një numër të kufizuar të pikave të hyrjes nën kontrollin e duhur ose ndonjë zonë me nivel të njëjtë të mbrojtjes fizike,

c) për materialin e kategorisë I, magazinimi (ruajtja) brenda një zone të mbrojtjes si kategoria II më sipër, në të cilën, përveç kësaj aksesimi i kufizohet personave besueshmëria e të cilëve është përcaktuar dhe që është nën mbikqyrje nga roje, të cilët janë në komunikim të ngushtë me forcat përgjegjëse përkatëse. Masat e veçanta të marra në kontekst duhet të kenë si objekt të tyre zbulimin dhe parandalimin e ndonjë sulmi, afrimi të paautorizuar ose lëvizjen e paautorizuar të materialit.

2. Nivelet e mbrojtjes fizike për material bërthamor gjatë transportit ndërkombëtar përfshijnë:

a) për materialet e kategorisë II dhe III, transportimi duhet të kryhet në masa paraprake të veçanta që përfshijnë rregullime (masa paraprake) të mëparshme midis dërguesit, marrësit dhe transportuesit dhe marrëveshje paraprake midis personave fizikë ose juridikë që iu nënshtrihen juridiksionit dhe rregullave të shteteve eksportuese dhe importuese, duke specializuar kohën, vendin dhe procedurat për transferimin e përgjegjësive të transportit;

b) për materialet e kategorisë I, transportimi duhet të kryhet nën masa paraprake speciale (të veçanta) të identifikuar më sipër për transportimin e këtyre, nën mbikqyrjen të vazhdueshme me eskorta dhe sipas kushteve që sigurojnë komunikim të ngushtë me forcat përgjegjëse përkatëse;

c) për uranium natyral të ndryshëm nga ai në formën e xeherorit (mineralit) ose mbeturinave të mineralit, mbrojtja gjatë transportimit për sasira që i kalojnë 500 kg uranium duhet të përfshijnë njoftimin përpara dërgimit, duke specifikuar mënyrën e transportit, kohën e pritshme e të mbërritjes dhe konfirmimin për marrjen e ngarkesës.

ANEKSI (SHTOJCA) II

Tabela: kategorizimi i materialit bërthamor

Materiali	Forma	Kategoria		
		I	II	III
1. Pluton (a)	Jorrezatuese	2 kg ose më shumë	Më pak se 2 kg por me shumë se 500 g	500 g ose më pak, por më shumë se 15 g
2. Uraniumi - 235	Jorrezatuese (b) - Uranium i pasuruar në	5 kg ose me shumë	Më pak se 2 kg por më shumë	500 g ose më pak, por më

	20% ose më shumë - Uranium i pasuruar në 10% U 235 por më pak se 20% - Uranium i pasuruar mbi atë natyral, por më pak se 10% U.235		se 500 g. 10 kg ose më shumë	shumë se 15 g. më pak se 10 kg por më shumë se 1 kg 10 kg ose më shumë
3.Uraniumi - 233	Jorrezatues (b)	2 kg ose më shumë	Më pak se 2 kg por më shumë se 500 g	500 g ose më pak por më shumë se 15 g
3. Lëndë djegëse rezatuese (bërthamore)			Uraniumi i varfëruar ose natyral ose lëndë djegëse pak e pasqyruar (më pak se 10% përmbajtje fosilesh) (d), (e)	

a) Të gjitha plutonet, përveç atij me përqendrim izotopik që kalon 80% në pluton - 238.

b) Material jo i rrezatuar në një reaktor ose material i rrezatuar në reaktor, por një nivel rrezatimi i barabartë me ose më pak se 100 rads për orë në një metër të pambrojtur.

c) Sasia që nuk futet në kategorinë III dhe uraniumi natyral duhet të mbrohen në përputhje me një praktikë menaxhimi të matur.

d) Megjithëse ky nivel mbrojtjeje rekomandohet, ai duhet të jetë i hapur për shtetet mbi vlerësimin e rrethanave specifike të caktohet një kategori e ndryshme e mbrojtjes fizike.

e) Lëndë tjetër djegëse, e cila në sajë të përmbajtjes së saj fillestare acide klasifikohet si kategoria I dhe II para rrezatimit mund të ulet një shkallë kategorie kur niveli i rrezatimit nga lëndë djegëse i kalon 100 rad në orë në një metër të pambrojtur.